

DES. DEL. JARDÍ

VICENÇ PAGÈS JORDÀ

Elogi de Ryunosuke Akutagawa

01/03/13 02:00 -

Va influenciar Borges, Cortázar, Carver, Salinger, Hemingway...

Més d'un lector deu haver llegit el conte *Sennin*, de Ryunosuke Akutagawa (1892-1927), ja que és el primer del recull de contes més recomanable que s'ha publicat mai: l'*Antologia de la literatura fantástica* que l'any 1940 van preparar Jorge Luis Borges, Adolfo Bioy Casares i Silvina Ocampo. Als vint-i-tres anys, el precoç Akutagawa va escriure el conte *Rashomon*, que convertit en pel·lícula el 1950 va significar el reconeixement internacional d'Akira Kurosawa.

A *El mago*, l'editorial penedesenca Candaya ha recuperat una dotzena de contes de Ryunosuke Akutagawa, que s'ha convertit en el contista japonès més influent de tots els temps. No es pot descartar que aquesta distinció sigui fruit d'haver afegit a un coneixement profund de la seva cultura el millor de les literatures anglesa i xinesa, en les quals era especialista. El resultat són uns contes que incorporen els millors recursos de la tradició i de la modernitat, lleugers en la forma i rics en interpretacions.

El conte *El mago* –que és el nou títol del *Sennin* que ja coneixíem– es pot entendre com una paràbola budista, ja que mostra com la bona voluntat pot treure fruits dolços de la mala fe. El més remarcable és que Akutagawa aconsegueix transmetre el missatge no pas amb moralitat, sinó amb humor, refinament i un sentit del suspens que entronca amb els contes populars. A *El cristo de Nanking*, a partir de la sòrdida història d'una prostituta infectada de sífilis s'esdevé una transformació semblant: la innocència en surt triomfadora de manera creïble. *Crònica de una deuda liquidada*, en canvi, segueix el solc perspectivista de *Rashomon*: la mateixa història és explicada successivament pels diferents protagonistes, i cada vegada el lector en copsa nous recolzes i dimensions.

L'amplada de compàs dels contes d'Akutagawa fa que semblin escrits per autors diferents: *Mandarinas* és un haiku narratiu, *Pantano* sembla extret de *L'spleen de París*, *La hembra* narra la vida i mort d'una aranya, a *El baile d'Akiko* hi apareix Pierre Loti... Com succeeix en la literatura japonesa, el lector occidental té la sensació que se li escapen els matisos del color, de la vestimenta, de les estacions. I, amb tot, Akutagawa satisfà els lectors més exigents.

Una vegada llegits els contes del recull, no ens estranya que, en el pròleg, Ednodio Quintero constati influències d'aquest autor en els autors més influents del segle vint: Borges, Cortázar, Hemingway, Salinger i Raymond Carver.

Obra mestra

El film que va estrenar Akira Kurosawa el 1950 basat en el relat breu de Ryunosuke Akutagawa, *Rashomon*, va rebre el Lleó d'Or del festival de Venècia i des d'aleshores està considerada una de les obres mestres del director japonès i

també del cinema de tots els temps.

Darrera actualització (Divendres, 1 de març del 2013 02:00)

Publicat a

[Suplement Cultura](#) 01-03-2013 Pàgina 3